

TLAČOVÁ SPRÁVA

Košice, 8. marec 2016

UPJŠ v Košiciach a jej vklad do rozvoja vedy, očakávania a strategické ciele na prahu nového programovacieho obdobia

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ v Košiciach) patrí medzi štyri najlepšie univerzity na Slovensku. V oblasti rozvoja sa univerzita sústreďuje na stabilizáciu materiálo-technického stavu UPJŠ v Košiciach, získavanie projektov z európskych štrukturálnych, rozvoj spolupráce s inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a výskumu doma i v zahraničí, inovácie, transfer výsledkov výskumu a know-how do praxe.

Medzi najvýznamnejšie úspechy UPJŠ v Košiciach patrí: a) rekonštrukcia a modernizácia Campusu na Moyzesovej 9, budovy Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach – Sokrates, Aristoteles, Platón; b) zateplenie a modernizácia priestorov a laboratórií na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach v rámci projektov PROBIOTECH a MEDIPARK, c) modernizácia priestorov a laboratórií na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ v Košiciach v rámci projektov EXTREM, PROMATECH a TECHNIKOM; d) rovnako aj odkúpenie pozemkov v Botanickej záhrade.

UPJŠ v Košiciach má **18 Centier excelentnosti, 12 Aplikácií výskumu do praxe a 3 Univerzitné vedecké parky** – Medicínsky univerzitný vedecký park v Košiciach (MEDIPARK), ktorého partnermi sú Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF), Neurobiologický ústav Slovenskej akadémie vied (SAV) a Technická univerzita v Košiciach (TUKE); Výskumné centrum progresívnych materiálov a technológií pre súčasné a budúce aplikácie (PROMATECH), ktorého prijímateľom je SAV a partnermi okrem UPJŠ v Košiciach sú aj TUKE a ÚMS SAV; Univerzitný vedecký park TECHNIKOM, ktorého prijímateľom je TUKE a partnermi UPJŠ v Košiciach a Prešovská univerzita v Prešove. Medzi hlavné témy výskumu realizované v UVP MEDIPARK patrí aj onkologický výskum.

TLAČOVÁ SPRÁVA

Onkologický výskum na UPJŠ v Košiciach sa začal intenzívnejšie rozvíjať v druhej polovici 90-tych rokov. Na Lekárskej fakulte k tomu nemalou mierou prispelo zriadenie prvého laboratória bunkových kultúr, ktoré začalo svoju činnosť na Ústave farmakológie v roku 1996. V správe vedenia LF UPJŠ v Košiciach za roky 1997 – 2003 sa medzi vedecko-výskumnými smermi uvádza aj onkologický výskumný smer ako jedna zo štyroch priorit. Výskumné výsledky sa v tom čase dosahovali najmä v oblasti genetického polymorfizmu viacerých génov u nádorových ochorení, mechanizmu účinku svetlom aktivovaných protinádorových látok, korelácie cytostatík in vivo – in vitro na nádorových bunkách izolovaných z klinických vzoriek a predikcia možného účinného cytostatika, v sledovaní mechanizmov rezistencie nádorových buniek, prognostických markerov, ich klasifikácie a diagnostiky za použitia širokej škály rôznych laboratórnych metód.

V súčasnosti je výskum orientovaný hlavne na štúdium nových, potenciálne protinádorových liečiv zo skupiny prírodne sa vyskytujúcich látok a ich syntetických derivátov, mechanizmov nádorovej angiogenézy ako aj na pochopenie úlohy nádorového mikroprostredia v procese karcinogenézy. Od začiatku prebiehala – okrem medzinárodnej spolupráce – aj intenzívna kooperácia vo vnútri univerzity s pracoviskami Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach. Na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ v Košiciach (na terajšom Ústave biologických a ekologických vied) sa rovnako koncom 90-tych rokov (okolo roku 1997-1998) ťažisko výskumu prenieslo z oblasti radiačnej biológie do oblasti experimentálnej onkológie. Najskôr to bol výskum preventívneho potenciálu rôznych prírodných a syntetických látok v procese chemicky indukovanej mamárnej karcinogenézy a neskôr výskum zameraný na štúdium molekulárno-biologických mechanizmov protinádorového pôsobenia rôznych cytotoxicky pôsobiacich látok.

V súčasnosti je najväčšia pozornosť venovaná tzv. fotodynamickej terapii navodenej hypericínom (v centre pozornosti tohto výskumu je štúdium signálnych molekúl podieľajúcich sa na programovanej bunkovej smrti nádorových buniek).

TLAČOVÁ SPRÁVA

Dnešný výskum pre zajtrajšiu liečbu!

Deň výskumu rakoviny v roku 2016 má pre Ústav experimentálnej onkológie BMC SAV a Nadáciu Výskum rakoviny osobitú dôležitosť. Tak, ako je uvedené na stránke www.vdo.sav.sk, začala sa druhá polovica prvej desaťročnice edukačno-popularizačného projektu Vedecké dielne v onkológii, ktorý je zameraný na propagáciu onkologického výskumu študentom gymnázií po celom Slovensku. Podľa aktuálnej informácie na stránke Union for International Cancer Control (UICC) – hlavný organizátor World Cancer Day 2016, ide o jediných reprezentantov Slovenska, ktorí sa aktívne zapojili do tejto celosvetovej aktivity. Misia ústavu je principiálne zameraná na problematiku onkologických ochorení, pričom už pri jeho založení pred 70 rokmi bol význam výskumu zdôraznený samotným názvom – Ústav pre výskum a liečbu nádorov.

Vytvorenie Biomedicínskeho centra SAV zo štyroch vedeckých organizácii SAV by sa malo stať impulzom pre novú stratégiu a inteligentnú špecializáciu Slovenska pre oblasť zdravia, a to aj s príspevom spoločenských a humanitných vied. Ako celoslovenskú možno charakterizovať aj vyše 20-ročnú činnosť nadácie, ktorú tento rok chceme zdôrazniť skutočnosťou, že **5. ročník súťaže mladých onkológov** sa koná v Košiciach. Toto podujatie spoluorganizujeme s našimi partnermi – Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Prírodovedeckou fakultou UPJŠ v Košiciach. Je to z dôvodu, že vo vzdelávaní, výskume a propagácii výsledkov, slúžiacich v konečnom dôsledku onkologickému pacientovi, napĺňa zmysel minuloročnej Výzvy vláde SR z 5. marca 2015 o nutnosti realizovať opatrenia vo výskume a zdravotnej starostlivosti o onkologického pacienta.

5. ročník Súťaže mladých onkológov

Súťaž mladých onkológov sa začne v stredu 9. marca o 8.45 hod. slávnostným otvorením v Historickej aule Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Šrobárova 2.

TLAČOVÁ SPRÁVA

Súťaže sa zúčastní 23 účastníkov, rozdelených do kategórií:

- **Kategória Študent strednej školy**

Sedem súťažiacich (v troch prípadoch tvoria súťažiacich dvojice) z Košíc (2), Liptovského Mikuláša (1), Bratislavy (1), Michaloviec (1), Topoľčian (1) a Rožňavy (1)

- **Kategória Mladý výskumník do 35 rokov, doktorand**

Desať súťažiacich z Košíc (5), Bratislavy (4), Martina (1)

- **Kategória Mladý výskumník do 35 rokov, s ukončeným PhD. štúdiom**

Šesť súťažiacich z Košíc (4), Bratislavy (1), Martina (1)

Deň Výskumu rakoviny – 7. marec

Nadácia Výskum rakoviny (www.nvr.sk) vyhlasuje každoročne 7. marec za Deň výskumu rakoviny s mottom: **Dnešný výskum pre zajtrajšiu liečbu!**

Tri hlavné ciele špeciálneho dňa venovaného onkologickému výskumu:

1. ukázať pacientom a ich rodinám, čím konkrétnym im výskum pomáha
2. presvedčiť lekárov-onkológov, že ich spolupráca na výskume je nevyhnutná pre ďalšie napredovanie v boji s rakovinou
3. pripomenúť vláde SR nutnosť zahrnúť špeciálny program aplikovaného výskumu do Národného onkologického programu a súčasne aj medzi priority znalostnej ekonomiky na Slovensku.

Nadácia Výskum rakoviny

Hlavným cieľom nadácie je **podporovať a propagovať výskum nádorových ochorení** na všetkých úrovniach: základný, translačný a klinický s cieľom využitia výsledkov v medicínskej praxi.

Činnosť nadácie prispieva k tomu, aby sa nádorové ochorenia stali opakovane liečiteľné a aby laická aj odborná verejnosť akceptovala onkologickú vedu a výskum ako neoddeliteľnú súčasť boja proti rakovine.

TLAČOVÁ SPRÁVA

Aktivity nadácie pre naplnenie cieľov:

- 7. marec Deň výskumu rakoviny s mottom: Dnešný výskum pre zajtrajšiu liečbu!
- popularizačné semináre: Vedecké dielne – onkológia pre stredoškolských študentov
- Súťaž mladých onkológov o najlepšiu prácu v oblasti onkologického výskumu v kategóriách študent strednej školy, študent vysokej školy, mladý výskumník do 35 rokov
- verejné zbierky na zakúpenie dôležitých výskumných a diagnostických prístrojov pre Ústav experimentálnej onkológie SAV (od roku 2000 zakúpila prístroje v hodnote vyše milión €)
- organizuje športovo-dobročinnú akciu Na kolesách proti rakovine

Prezidentkou nadácie Výskum rakoviny je **RNDr. Margita Klobušická, CSc.**, správkyňou **Ing. Erika Chudějová**. Členmi správnej rady sú aj košickí odborníci **prof. RNDr. Peter Fedoročko, CSc.** a **doc. MUDr. Mária Wagnerová, CSc.**

V prípade záujmu o podrobnejšie informácie k Nadácií Výskum rakoviny kontaktujte:

Ján Juráš

manažér Nadácie Výskum rakoviny

mob.: 0905 716 851

email: jan@juras.sk

www.nvr.sk

Poznámka: Tlačovú správu nájdete archivovanú na www.upjs.sk v časti Verejnosť a média <http://www.upjs.sk/verejnost-media/>.

Mgr. Mária Hrehová, PhD.

Tlačový referent a hovorca UPJŠ v Košiciach

Mgr. Mária Hrehová, PhD., Tlačový referent a hovorca; Rektorát UPJŠ v Košiciach, Šrobárova 2, 041 80 Košice; Kontakt: Tel.: +421552341112; mobil: +421905385911; e-mail: maria.hrehova@upjs.sk; web: www.upjs.sk